

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 801

van **ANNABEL TAVERNIER**

datum: 14 september 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ESF-project JOBstap! - Stand van zaken

In februari 2019 ging het ESF-project JOBstap! (ESF: Europees Sociaal Fonds) van start. Dit initiatief is erop gericht om niet-gealfabetiseerde anderstaligen meer perspectief te bieden op de arbeidsmarkt. Deze doelgroep ervaart verschillende uitdagingen tijdens het integratieproces. Ze moeten niet alleen leren lezen en schrijven, maar ook een nieuwe taal leren. Het vinden van werk zonder bezit van het niveau 1.2 in het Nederlands vormt een bijkomende hindernis.

De try-out van JOBstap! liep van februari tot juni 2019 en telde 12 deelnemers. Een daaropvolgende proefperiode liep van september tot december 2019. Daar namen 9 deelnemers aan deel.

Over dit project stelde ik de minister al schriftelijke vraag nr. 219 van 7 januari 2020. Uit het antwoord bleek dat de impactevaluatie nog niet was voltooid en dat de minister bijgevolg nog geen zicht had op de finale resultaten van het project. Uit de procesevaluatie en de observaties tijdens de proefperiode was wel al gebleken dat er nood is aan verdere (individuele) intensieve begeleiding van de deelnemers na de afloop van het JOBstap!-project. De minister gaf ook aan dat het centrum voor basiseducatie (CBE) Antwerpen JOBstap! zou opnemen in het reguliere aanbod en een volgende editie plande die nog voor de zomer van 2020 zou plaatsvinden. Het is aannemelijk dat deze editie werd uitgesteld naar een later tijdstip omwille van de coronacrisis. In navolging van die eerste editie in CBE Antwerpen zou ook in een uitrol in andere CBE's in Vlaanderen worden voorzien, met ondersteuning van de Federatie Centra voor Basiseducatie.

1. Wat zijn de belangrijkste resultaten en conclusies die in de impactevaluatie van het JOBstap!-project naar voren komen?
2. Plant de minister bepaalde beleidsmaatregelen te treffen op basis van deze resultaten en conclusies? Zo ja, kan de minister deze toelichten en aangeven welke timing hiervoor vooropgesteld wordt?
3. Op welke manier zal de minister tegemoetkomen aan de aanbeveling dat er een vervolgaanbod nodig is, opdat laaggeletterde anderstaligen na afloop van het JOBstap!-project op succesvolle wijze het traject tot tewerkstelling kunnen finaliseren?
4. Heeft de geplande eerste JOBstap!-editie in CBE Antwerpen effectief kunnen plaatsvinden? Indien niet, op welke manier werd het originele plan dan bijgestuurd?

5. Wat is de stand van zaken wat betreft de uitrol van JOBstap! in de andere CBE's in Vlaanderen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 801 van 14 september 2020

van **ANNABEL TAVERNIER**

1. De evaluatie bestond uit twee delen, met name een impactevaluatie, met een focus op enkele specifieke deelaspecten van het project, en een meer globale evaluatie, waarin lessen werden getrokken uit de piloot.

Bevindingen uit de impactevaluatie

Concreet werd nagegaan of, en op welke manier twee specifieke elementen van JOBstap!, zijnde het werken met een netwerk van peers en met ervaringsgetuigen, erin slagen om 1) deelnemers een sociaal netwerk te bezorgen dat steun verleent, 2) een sociaal netwerk dat informatie verleent met betrekking tot (toegang tot) de arbeidsmarkt.

Uit de resultaten bleek dat er duidelijk sprake was van een netwerk dat steun verleent. Dynamieken die hierbij een rol spelen, zijn onder meer de ervaring dat anderen 'in hetzelfde schuitje' zitten (of anders gezegd: men is niet alleen in een situatie, maar merkt daarentegen dat anderen een gelijkaardig probleem hebben). Deelnemers betuigden ook wederzijdse empathie en steun aan elkaar, zowel over moeilijkheden uit het verleden (bijvoorbeeld gezinsleden die jarenlang gescheiden waren van elkaar, eerdere problematische werkervaringen in het verleden) als over problemen in het heden (moeilijk Nederlands leren, eenzaamheid, geen vast contract hebben, huisvestingsproblemen,...), inclusief verdriet over de situatie in het thuisland. Er is ook positieve steun en bekrachtiging onder de deelnemers (bijvoorbeeld positieve feedback op aanwezige vaardigheden). De deelnemers konden zichzelf zijn in de groep en konden delen hoe hun leven er nu uitziet, maar ook wie ze in hun thuisland waren. Ze tonen wie ze zijn en worden volledig 'gezien' en erkend als persoon, inclusief vaardigheden en talenten, ook op professioneel vlak (als taxichauffeur, als naaister, etc.). Uit de impactevaluatie bleek tegelijk ook dat er belangrijke verschillen waren in de mate waarin steun wordt verleend en ervaren tussen sessies, ervaringsgetuigen en deelnemers; het eindrapport bevat handvaten om de steunverlening verder te maximaliseren.

De bestudeerde bouwstenen van JOBstap! – met name het werken met een netwerk van peers en met ervaringsgetuigen – leiden daarnaast ook tot het delen van informatie, weliswaar in geringere mate in vergelijking met steun. Begeleiders en genodigde sprekers (vnl. VDAB) vormen een grotere informatiebron (in vergelijking met peers en ervaringsgetuigen).

Globaal genomen zien we wel dat deelnemers doorheen JOBstap! veel informatie hadden ontvangen gerelateerd aan de arbeidsmarkt, maar dit is in hoofdzaak – maar niet uitsluitend! – terug te brengen naar input van begeleiders en externen (VDAB, werkgevers of HR tijdens een talentenmarkt, en bij een gezamenlijk bezoek aan een uitzendkantoor).

2. Om de doelgroep adequaat te ondersteunen is een blijvende uitwisseling nodig tussen verschillende professionele organisaties verantwoordelijk voor integratie, taalonderwijs (CBE, Federatie Centra voor Basiseducatie), arbeidsbemiddeling (VDAB en partnerorganisaties), en gemeentelijke diensten/algemene ondersteuning

(gemeente/OCMW). Binnen Antwerpen, waar de piloot van JOBstap! plaatsvond, vormde JOBstap! een extra springplank in het dichterbij elkaar brengen van de betrokken partnerorganisaties. Ook elders in Vlaanderen dient blijvend ingezet te worden op het verder bouwen aan bruggen tussen partners, om expertise zo veel mogelijk te kunnen bundelen en om niet-gealfabetiseerde anderstaligen op die manier zo gericht en efficiënt mogelijk te kunnen ondersteunen.

3. Individuele begeleidingstrajecten worden vandaag reeds aangeboden en gefinancierd, onder andere door middel van de ESF-oproepen 'outreach & activering' die als doelstelling hebben om in Vlaanderen en Brussel outreachende & geïntegreerde acties op te zetten voor inactieve arbeidsreserves die mits bijkomende ondersteuning potentieel inzetbaar zouden kunnen gemaakt worden op de arbeidsmarkt. Ik zal hier dan ook verder op inzetten.
4. Door COVID is de geplande editie in het voorjaar van 2020 niet kunnen doorgaan. Een eerste JOBstap!-editie wordt in CBE Antwerpen opgestart in oktober 2020. Een tweede reeks gaat van start in januari 2021, en een derde groep start in april 2021.
5. Na de implementatie van JOBstap! in CBE Antwerpen, wordt een bredere uitrol in Vlaanderen nog steeds voorzien. Nadat in Antwerpen één of twee edities hebben plaatsgevonden, zullen er dus ook JOBstap!-modules aangeboden worden in andere CBE, verder bouwend op de ervaringen van CBE Antwerpen. Voor een professionele uitrol en inbedding in Vlaanderen kan beroep gedaan worden op de ESF-oproep SCALE.